

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul din procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Valeriu Sîrbu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

MUNTEANU Ion Dumitru, născut la 01 noiembrie 1979, originar din s. Toceni, r-nul Cantemir și domiciliat în or. Cantemir, str. Trandafirilor 12, ap. 5

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.02.2015 – 03.07.2015;

Instanța de apel: 30.07.2015 – 25.02.2016;

Instanța de recurs: 24.05.2016 – 07.09.2016.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 03 iulie 2015, Munteanu I. a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 352 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, echivalentul a 8 000 lei, în beneficiul statului.

2. Pentru a pronunța sentința de condamnare, prima instanță a constatat că Munteanu I. la 16.09.2014, intenționînd să meargă cu familia în or. Chișinău după cumpărături, a luat de la Duduș A. automobilul de modelul Mercedes Sprinter 312 D, nr. de înmatriculare CA0104TB, înregistrat cu drept de proprietate pe numele lui Duduș A., după ce, considerînd că automobilul de fapt este proprietatea lui și că Duduș A. îi datorează suma de 6 000 euro,

achitată de el pentru procurarea automobilului, a refuzat să-i întoarcă lui Duduș A. automobilul pînă cînd cel din urmă nu-i va achita costul automobilului.

Acțiunile inculpatului Munteanu I. au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, drept escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvîrșită cu cauzarea de daune în proporții mari, Munteanu I. fiind învinuit în aceea că prin înșelăciune, abuzînd de încrederea lui Duduș A., 1-a depozitat pe Duduș A. de automobilul de modelul „Mercedes Sprinter 312 D” nr. de înmatriculare CA0104TB pe care 1-a însușit, cauzîndu-i lui Duduș A. o daună în mărime de 79 366 lei.

3. Sentința nominalizată a fost contestată cu apel de către *procuror*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Munteanu I. să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin.(4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de **7** ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat că prima instanță eronat a reîncadrat juridic acțiunile inculpatului Munteanu I. în baza art. 352 alin. (1) Cod penal. Consideră că prima instanță nu a ținut cont de declarațiile părții vătămate Duduș A., cît și de declarațiile inculpatului Munteanu I., precum că ultimul a obținut încrederea lui Duduș A. prin înșelăciune, luînd automobilul de model „Mercedes Sprinter 312 D” cu numărul de înmatriculare CA 01104 TB, refuzînd ulterior să-l restituie proprietarului Duduș A..

În scopul însușirii mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 312 D” cu numărul de înmatriculare CA 01104 TB, Munteanu I. a ascuns și depozitat automobilul la domiciliul unui prieten de al său, Manoli P., din s. Baurci Moldoveni, r-nul Cahul, unde pentru a nu fi depistat, a sos plăcuțele de înmatriculare, deteriorînd elementele de protecție și identificare.

La cererea organelor de drept, Munteanu I. a refuzat de nenumărate ori să comunice locul aflării mijlocului de transport, neinvocînd datoria de 6000 euro pe care o are Duduș A. față de primul. În perioada anilor 2012 - 2014 Duduș A., împreună cu Munteanu I. au avut o afacere neînregistrată, unde ambii au declarat că nu au careva datorii unul față de altul.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 25 februarie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit situația de fapt și de drept și întemeiat a reîncadrat juridic acțiunile inculpatului, recunoscîndu-l pe Munteanu I. culpabil de comiterea infracțiunea prevăzută de art. 352 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă în baza probelor administrate în cauză, apreciate în mod corespunzător.

Instanța de apel, a considerat că prin probele administrate pe cauză nu s-a constatat în acțiunile inculpatului Munteanu I. intenția de însușire a bunului (mijlocului de transport)

părții vătămate Duduș A., deoarece acțiunile inculpatului au fost îndreptate în exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar (privind restituirea datoriei pentru procurarea mijlocului de transport). Or, în primele explicații inculpatul Munteanu I. a indicat despre procurarea mijlocului de transport din sursele familiei acestuia (f.d. 8).

Reieșind din probele acumulate, s-a demonstrat că, Munteanu I. se consideră coproprietar al automobilului în cauză, el la necesitate se folosea de el, insistând că microbuzul a fost procurat pe banii oferți de mama sa Strelțova M., dorind să inițieze o afacere comună cu partea vătămată Duduș A.. Nu a fost demonstrat scopul de însușire a mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 312 D” de către Munteanu I. Astfel, au fost considerate neîntemeiate argumentele apelantului cu privire la faptul că de către prima instanță a fost dată o apreciere juridică greșită asupra circumstanțelor de fapt ale cauzei, și acțiunile inculpatului Munteanu I. necesită a fi încadrate în prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal.

De asemenea, au fost apreciate ca neîntemeiate argumentele invocate de procuror privind aprecierea incorectă a declarațiilor martorilor Maria S., Munteanu A., Manoli P., Marț V., Uzun D., Topal I., Hasan I., nefiind temei de a pune la îndoială veridicitatea acestora. Probele date, sub formă de declarații, au fost dobândite în modul stabilit de Codul de procedură penală, fără încălcarea legislației în vigoare, și corect apreciate de prima instanță la justa lor valoare.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar *procurorul*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a argumenta recursul declarat, recurentul a formulat următoarele motive:

- Rejudecând cauza și pronunțând o hotărâre de menținere a sentinței adoptate în privința lui Munteanu I., instanța de apel s-a limitat cu o analiză generală, superficială a probelor, indicând în decizia sa că, „*Munteanu I., se consideră coproprietar al automobilului în cauză, el la necesitate se folosea de el, insistând că microbuzul a fost procurat pe banii, oferți de mama sa, având o afacere comună cu partea vătămată Duduș A.. Nu a fost demonstrat scopul de însușire a mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter 312 D de către Munteanu I.*”, totodată menționând că prima instanță a dat o apreciere juridică corectă circumstanțelor de fapt a cauzei și acțiunilor inculpatului;

- Instanța de apel nu a apreciat separat fiecare probă, inclusiv declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, ale martorilor, probele scrise, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpaților în rechizitoriu, nu a indicat probele pe care și-a întemeiat concluziile și motivele pentru care a respins probele acuzării;

- Instanța de judecată era obligată să motiveze aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege. În dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru infracțiunea constatată ca dovedită. În toate cazurile, pedeapsa trebuie să fie precizată astfel încât la executarea sentinței să nu apară nici un fel de îndoieli cu privire la categoria și mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată.

- Instanța de apel, deși a invocat respectarea art. 414-415 Cod de procedură penală, a încălcat aceste prevederi, prin aceea că a stabilit numai valoarea unora din probele administrate în instanță, fără a motiva o altă parte a acestora, aplicând pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- Instanța de apel specificând că inculpatul: „se învinuiește”, nu a constatat și descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și drept.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat de acuzatorul de stat se constată că, acesta invocă ca temei de drept pct. 6), 8) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, pct. 6) stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 8) reglementează situația când hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, dacă nu au fost întrunite elementele infracțiunii, iar pct. 12) statuează faptul că, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, în esență recurentul critică condamnarea lui Munteanu I. în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, dat fiind că instanțele de fond eronat au reținut în sarcina acestuia elementele constitutive ale acestei infracțiuni și greșit au apreciat probatoriul administrat ajungând la o concluzie nefondată privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului din art. 190 alin. (4) Cod penal, în art. 352 alin. (1) Cod penal.

Așadar, referindu-se la argumentele invocate în recurs în sensul prevederilor de la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs constată că, recurentul nu a motivat recursul declarat prin prisma erorii stipulate la norma vizată, expunându-se în mare parte doar pe modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel.

Verificând legalitatea hotărârii contestate, instanța de recurs conchide că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor administrate în prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Astfel, argumentele recurentului precum că instanța de apel nu a apreciat separat fiecare probă administrată pe această cauză penală potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, deoarece instanța de apel verificând legalitatea cercetării probelor de către prima instanță, a constatat că acestea au fost apreciate corect și obiectiv, iar concluziile primei instanțe făcute în urma aprecierii probelor instanța de apel le-a însușit în totalitate, ca fiind legale și întemeiate, din care motiv nu a dat o nouă apreciere probelor administrate.

În contextul dat, instanța de recurs reține aprecierile instanțelor de fond ca fiind efectuate conform prevederilor legale, ajungând la o concluzie corectă privind condamnarea inculpatului Munteanu I. în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, și nu în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, precum a fost învinuit prin rechizitoriu.

Tot aici, Colegiul penal reamintește că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al primei instanțe și al instanței de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la greșita reținere,

pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci v-a verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de inculpatul Munteanu I.

Referitor, la corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor lui Munteanu I. în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, instanța de recurs reține aprecierile instanței de apel, care a indicat că: *„nu a fost demonstrat în acțiunile inculpatului Munteanu I. intenția de însușire a bunului (mijlocului de transport) părții vătămate Duduș A., deoarece acțiunile inculpatului au fost îndreptate în exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar (privind restituirea datoriei pentru procurarea mijlocului de transport). Or, în primele explicații inculpatul Munteanu I. a indicat despre procurarea mijlocului de transport din sursele familiei acestuia (Vol.I, f.d. 8).”*

Astfel, Colegiul penal consideră că acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre exercitarea unui drept al său în mod arbitrar, lezînd în acest mod și drepturile altor persoane, însă nicidecum prin însușirea bunului sustras profitînd de încrederea părții vătămate, precum a fost învinuit prin rechizitoriu.

Respectiv, instanțele de fond au reîncadrat acțiunile inculpatului, dat fiind faptul că prin probele administrate se demonstrează că inculpatul a săvârșit infracțiunea de samavolnicie, cauzînd daune în proporții mari.

În continuare, referindu-se la argumentele invocate în recurs cu privire la faptul că în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute art. 190 alin. (4) Cod penal, instanța de recurs menționează că acestea urmează a fi apreciate critic, considerîndu-le neîntemeiate, deoarece de către instanțele de fond corect a fost stabilită vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (1) Cod penal, în baza probelor pertinente și concludente ce au fost administrate pe parcursul judecării cauzei.

Cît privește pedeapsa stabilită inculpatului Munteanu I., instanța de recurs o consideră legală, echitabilă și individualizată corect, capabilă de a restabili echitatea socială și de a realiza scopurile legii penale și a pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal, iar argumentele recurentului invocate în sensul dat urmează a fi considerate neîntemeiate.

Într-o altă ordine de idei, instanța de recurs remarcă că recurentul mai invocă în recurs și faptul că instanța de apel nu a constatat și descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

În contextul dat, se menționează că instanța de apel nu era obligată să constate aceeași faptă, care a și fost constatată de către prima instanță, în cazul în care instanța de apel reîncadrează acțiunile inculpatului și adoptă o nouă hotărîre, atunci ea este obligată să constate fapta dovedită în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, însă în speța dată,

instanța de apel adoptînd o decizie de menținere a sentinței a considerat că prima instanță corect a constatat fapta.

În concluzie, instanța de recurs constată că în speța supusă judecării nu sunt prezente erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs constată că temeiurile invocate de către recurent nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că hotărîrea contestată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul din procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Valeriu Sîrbu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 25 februarie 2016, în cauza penală privindu-l pe Muntean Ion Dumitru, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 21 octombrie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru